

Investigation of Attitudes of Students of Child Development Program toward the Creative Drama Course

Ayşe Dilşad ATALAR**, Ezgi DÜLGER CEYLAN***

Received date: 06.07.2017

Accepted date: 24.11.2017

Abstract

This study aims to detect the attitudes of students who study in Child Development towards creative drama class, in terms of different variabilities including age, the type of high school they graduated from, academic success, class level, the grades they received from the class, learning style and demographic features of whether they have taken a class related to drama. Research data were provided from 400 students who study Child Development in İstanbul Aydın University Anadolu Bil Vocational School in the 2016-2017 educational year. "Personal Information Form", developed by researchers, and "Attitude Towards Creative Drama Class Scale", developed by Adıgüzel (2006), were used as data collection tools for this study in which descriptive survey method was utilised. Research data were analysed by using proper statistical techniques via IBM SPSS 19.0 program. As a result of this study, it was observed that the attitudes of Child Development students towards creative drama class differ depending on the variabilities of class level, cumulative GPA, class grade and whether they have taken a drama class previously; but, there were not any significant changefulness with regards to age, learning style and high school type variabilities. Another important discovery that was derived from the research is that the attitudes of Child Development students towards creative drama class were positive.

Keywords: Child development, attitude, creative drama, attitude towards creative drama.

* This study was orally developed at the 26th International Congress of Educational Science on 20-23 April 2017.

** Lecturer, İstanbul Aydın University, Anadolu Bil Vocational School, Child Development Program, İstanbul, Turkey; aysedilsadeker@hotmail.com.

*** Lecturer, İstanbul Aydın University, Anadolu Bil Vocational School, Child Development Program, İstanbul, Turkey; ezgidulger90@gmail.com.

Çocuk Gelişimi Program Öğrencilerinin Yaratıcı Drama Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi

Doi numarası: 10.17556/erziefd.326984

Ayşe Dilşad ATALAR**, Ezgi DÜLGER CEYLAN***

Geliş tarihi: 06.07.2017

Kabul tarihi: 24.11.2017

Öz

Bu araştırmanın amacı, Çocuk Gelişimi Programı'nda okuyan öğrencilerin farklı değişkenler açısından (yaş, mezun oldukları lise türü, akademik başarı, öğrenim gördükleri sınıf düzeyi, dersten aldıkları not, öğrenim türü ve daha önceden drama ile ilgili eğitim alıp almama demografik özellikleri) yaratıcı drama dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesidir. Araştırma verileri 2016-2017 eğitim-öğretim yılında İstanbul Aydın Üniversitesi Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi Programı'nda öğrenim gören 400 öğrenciden elde edilmiştir. Betimsel tarama yönteminin kullanıldığı araştırmada, veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" ve Adıgüzel (2006b) tarafından geliştirilmiş olan "Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeği" (YDDYTÖ) kullanılmıştır. Araştırma verileri IBM SPSS 19.0 programı vasıtasıyla gerekli istatistiksel teknikler kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, Çocuk Gelişimi Program öğrencilerinin yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarının sınıf düzeyi, genel not ortalaması, ders notu, daha önceden drama dersi almış olma değişkenleri açısından anlamlı farklılık gösterdiği, ancak yaş, öğrenim türü, lise türü değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır. Araştırmada ulaşılan diğer önemli bulgu ise çocuk gelişimi program öğrencilerinin yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarının olumlu düzeyde olmasıdır.

Anahtar kelimeler: Çocuk gelişimi, tutum, yaratıcı drama, yaratıcı drama dersine karşı tutum.

* Bu çalışma 26. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi'nde 20-23 Nisan 2017 tarihinde sözlü olarak sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

** Öğr. Gör., İstanbul Aydın Üniversitesi, Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu, Çocuk Gelişimi Programı, İstanbul, Türkiye; aysedilsadeker@hotmail.com.

*** Öğr. Gör., İstanbul Aydın Üniversitesi, Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu, Çocuk Gelişimi Programı, İstanbul, Türkiye; ezgidulger90@gmail.com.

1. Giriş

Son yıllarda teknoloji sayesinde bilgiye ulaşmak kolaylaşmıştır. Eğitim de bu durumdan etkilenmiş, değişmiş ve geliştirilmiştir. Eğitim anlayışındaki bu değişim, eğitim sürecinde yer alan öğretmen ve öğrencinin paylaşımlarının değişmesine neden olmuştur. Klasik eğitim sisteminde öğretmenin aktardığı ezbere bilgi daha değerliken, yeni eğitim anlayışında öğrencinin eğitim sürecine aktif katılıp bilgiye ulaşması daha değerli hale gelmiştir. Eğitimde benimsenen bu yeni anlayış, beraberinde eğitim-öğretimde kullanılan farklı öğretim yöntem ve tekniklerin de önem kazanmasını sağlamıştır. Drama da önem kazanan yöntemlerden biri olmuştur. Son zamanlarda daha çok kabul gören öğrenme yaklaşımları öğrenenin sürece aktif olmasını sağladığı için dramayı etkili bir yöntem kılar. Ancak, öğrenenin eğitim sürecinde aktif olmasını sağlayan başka eğitim-öğretim yöntemleri de yer almaktadır. Dramanın diğer eğitim- öğretim yöntemlerinden farkı içinde oyun olmasıdır. Oyun, bireylerin haz alarak katıldığı bir etkinliktir. Oyunun bu özelliği ve dramanın içerisinde yer alması, bireylerin drama etkinliklerine katılmasını istekle ve aktif bir şekilde olmasını sağlar. Sürece aktif katılım arttıkça öğrenmelerin kalıcılığı da artar. Bu durum, eğitim sürecinde çok değerlidir. Dolayısıyla dramanın eğitimde yer alması kaçınılmaz bir gerçektir.

San (1991)'a göre drama; bir kelime, bir durum, bir fikir, bir anı ya da olayı, tiyatro teknikleri kullanarak, grupla ve gruptakilerin geçmiş deneyimlerinden faydalanarak canlandırmalar yapma sürecidir. Adıgüzel (2006a)'e göre drama, herhangi bir durumu doğaçlama ve rol oynama gibi tiyatro tekniklerini kullanarak canlandırmalar yapılmasıdır. Bu süreçte drama katılan bireyler, geçmiş deneyimlerin faydalanırlar. Lider, drama sürecini uygulamadan önce öğrenme çıktılarını amaçlar, bu süreçte oyunun özelliklerinden yararlanır ve amaçlarının gerçekleşmesi için gereken ortamı ayarlayarak etkinliğini gerçekleştirir. Üstündağ (2010) drama dersi öğretim programını, drama ile ilgili tüm etkinlikleri içeren öğrenme yaşantıları olarak ifade etmiştir. Bu etkinliklerin okul içinde ya da dışında gerçekleşebileceğini söylemiştir.

Drama atölyesinde konsantrasyon sağlanıp, ısınma, rahatlama gibi tekniklerden yararlanılarak, katılımcıların yaşamlarında bir kez daha tekrarlanması mümkün olmayan durumların yeniden, katılımcılar tarafından yaratılması sağlanır. Bu durum üzerinde tartışma yapılır, değerlendirme yapılır ve istenirse yeniden oynanabilir. Öğrenmenin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönleri, bu öğrenme ortamındaki öğrenmeler üzerinde etkilidir. Bireyler gruptaki diğer bireylerle çalışmanın hazzını almanın yanı sıra, bu süreçte kendilerini bireysel olarak ifade etme fırsatı bulup, başkalarının rolüne girerek öyleymiş gibi yapmanın da hazzını yaşarlar (Okvuran, 1995). Sınıf içi drama uygulamalarında öğretmenin rolü, yeni bilgilerin öğrenciler tarafından keşfedilip, keşsettikleri bilgileri anlamlandırıp, yapılandırmalarını sağlayarak onlara yol göstermek olmuştur. Öğretmen, geleneksel eğitim sistemindeki gibi bilgi vermeyi tercih etmez, her konuda bilgisi olan uzmanlığı üstlenmez (Andersen, 2000).

Drama bireylere; çevresindeki diğer insanlarla iletişim kurabilen ve bunu geliştirmeye açık, yaratıcı, kendini tanıyan ve kendini tanımasının yanı sıra kendine yetebilen davranışlar kazandırmayı hedeflemiştir. Aynı zamanda estetik duygusu gelişmiş, eleştirel düşünce yapısına sahip, gruptaki diğer bireylerle birlikte çalışma becerisi kazanmış, kendine güvenebilen, karar verme becerisi gelişmiş, problem durumlarına uygun çözüm önerisi getirebilen, dili kullanma becerisi gelişmiş bireyler yetiştirmeyi hedeflemiştir (Adıgüzel, 2000).

Geleneksel eğitimde birey, ezbere ve bilgi yığmacasına dayalı, çeşitli yaptırımları içinde barındıran bir süreçte yer almakta ve bireylerin bilgiyi arayarak, paylaşarak ulaşmasına fırsat verilmemektedir. Ancak drama, yeni bir yöntem olmasına karşın, birçok olumluluğu içerisinde barındırmaktadır. Tek başına bir alanı olan drama yöntemi, yaratıcı bireylerin gelişmesini sağlayan, yaratıcılığı geliştiren etkili bir yöntemdir. Tüm bu nedenlerden dolayı da drama, okul

öncesi eğitim dönem çocukları için önemli bir ihtiyaçtır (Güven, 2003). Köksal Akyol (2003)'a göre; okul öncesi eğitim, eğitim içerisinde toplumların gelişmesinde önemli rol oynamaktadır. Okul öncesi dönemde çocukların tüm gelişim alanları (bilişsel, dil, sosyal-duygusal, psikomotor) büyük ölçüde bu dönemde gelişimlerini tamamlamıştır. Bu nedenle bu dönemde verilen eğitim bireylerin gelecek yıllardaki yaşamlarında etkili olmaktadır. Günümüzde okul öncesi eğitime verilen önem artmış olup, farklı öğretim yöntemlerin eğitimde kullanılmasının yanı sıra drama da verilen eğitimde yöntem olarak sıklıkla kullanılmaktadır.

Dramanın okul öncesinde bir gereksinim olduğu düşünülmeyle birlikte, bu yöntemin aktif olarak kullanılmasının tercih edilmesinde, uygulayıcıların eğitimde yaratıcı dramaya yönelik tutumlarının belirleyici olduğu da değerlendirilebilir. Turgut (1992) ve Tezbaşaran (1996)'a göre tutumlar bireylerin herhangi bir olay, durum, insan grubu, eşyaya karşı göstermiş olduğu davranış ya da tepkilerdir. Bu tepkiler ve davranışlar olumlu ya da olumsuz olabilir. Bu bağlamda olumlu veya olumsuz tutumlar eğitimde yaratıcı drama faaliyetlerini etkileyecek etkenlerden biri olarak sayılabilir.

Öğretmen adaylarının yaratıcı dramayı öğretmen olduklarında etkili bir şekilde kullanmaları, üniversitede almış oldukları eğitim ve bu derse yönelik olumlu tutumları ile doğru orantılıdır. Bu nedenle, üniversitelerde öğretmen yetiştiren bölümlerde drama dersini veren öğretim elemanının dersin etkili ve verimli geçmesini sağlaması ve dersin amaç, içerik, eğitim durumları ve sınav durumlarını ele alarak çalışmalarını planlayıp uygulaması beklenir (Başçı ve Gündoğdu, 2011).

Bireylerin drama yöntemine karşı olumlu tutumlara sahip olmaları, eğitimde bir yöntem olarak daha çok kullanmalarını sağlar. Bu nedenle, bireylerin bu yönetime karşı tutumları eğitimde kullanmalarını etkilediği için, okul öncesi dönemde etkili bir yöntem olduğu için, öğretmen adaylarının bu derse yönelik tutumların bilinmesi önemli olduğu düşünülmektedir. Bütün bu düşüncelerden hareketle, bu araştırmanın genel amacı okul öncesi öğretmenliği yapacak olan çocuk gelişimi program öğrencilerinin yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarını incelemek olmuştur. Bu amaçla çocuk gelişimi program öğrencilerinin yaratıcı drama dersine yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanları yaş, sınıf düzeyi, lise türü, genel not ortalaması, ders notu, daha önceden drama ile ilgili eğitim alıp almama durumu ve öğrenim türü değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Literatüre bakıldığında yaratıcı drama dersine yönelik tutumların incelendiği araştırmalara rastlanmıştır. Yıldırım (2011), okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının yaratıcı drama dersine ilişkin tutumlarını cinsiyet, yaş, öğrenim gördükleri sınıf düzeyi, anne-baba eğitim durumu, ailenin yaşadığı yer, mezun oldukları lise türü, drama kursu alma durumu ve drama ile ilgili ders alma değişkenleri, drama dersinden aldıkları not değişkenleri açısından ele alınmıştır. Başçı ve Gündoğdu (2011), öğretmen adaylarının drama dersine ilişkin tutumlarına cinsiyet, akademik not ortalaması, anabilim dalları değişkenlerine göre incelemiş ve 14 öğretmen adayının derse yönelik görüşlerini ele almıştır. Fenli (2010), sınıf öğretmeni adaylarının yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarını cinsiyet, eğitim türü, yaratıcı drama dersinin teorik ve uygulamalı işlenmesi değişkenlerine göre incelemiştir. Ünal (2004), Celal Bayar Üniversitesi Eğitim Fakültesi sınıf öğretmenliği bölümünde öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin ilköğretimde drama dersine ilişkin tutumlarına öğrenim şekli, cinsiyet ve okul başarı durumu değişkenlerine ve genel olarak tutumlarını incelemiştir. Yönel (2004), okul öncesi eğitim öğretmenlerinin yaratıcı dramaya yönelik tutumlarını yaş grubu, eğitim durumu, mezun oldukları fakülte ve bölüm, kıdem, drama dersi alma, drama kursuna katılma, kursa katılma süresi, drama seminerine katılma değişkenleri açısından ele almıştır.

Yapılan literatür incelemesinde lisans düzeyinde farklı branşlarda çalışma yapıldığı ancak, ön lisans programında ve çocuk gelişimi alanında yaratıcı drama dersine yönelik tutumlara bakılmadığı saptanmıştır. Araştırmada yaş, öğrenim türü, lise türü, sınıf düzeyi, genel not ortalaması, ders notu, daha önceden drama dersi almış olma değişkenlerine bakılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerden farklı yaş gruplarında yer aldığı ve bu durumun sonucu etkileyeceği düşüncesinden hareketle değişken olarak ele alınmıştır. Araştırma bu yönüyle Yıldırım (2011), Yönel (2004)' in yapmış olduğu çalışmayla benzerlik göstermektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerden tutumlarına gördükleri öğrenim türünün etki edip etmediğine bakılmıştır. II. Öğretimde öğrenim gören öğrencilerin, okul öncesi eğitim kurumlarında çalışarak drama ile ilgili daha çok yaşantı geçirecekleri ve bu nedenle de sonucun I. Öğretimde öğrenim gören öğrencilerden farklı çıkacağı düşüncesinden hareketle öğrenim türü değişken olarak ele alınmıştır. Bu bağlamda Fenli (2010)'nin yapmış olduğu çalışma ile benzerlik göstermektedir.

Çocuk gelişimi program öğrencileri genellikle ön lisans programına meslek liselerinden sınavsız geçiş ile gelmektedir. Meslek liselerinde ise drama ders olarak okutulmaktadır. Öğrencilerin meslek lisesinde drama dersi alıp almamalarının sonucu değiştireceği düşüncesinden hareketle drama ile ilgili eğitim alıp almama ve lise türü değişken olarak ele alınmıştır. Bu bağlamda Yıldırım (2011)'in yapmış olduğu çalışma ile benzerlik göstermektedir. Araştırmada akademik başarı ve dersten aldıkları not değişken olarak ele alınmıştır. Öğrencilerin hem dersteki başarıları hem de genel olarak başarıları arttıkça derse yönelik tutumlarının da artacağı düşüncesinden hareketle akademik başarı ve ders başarıları değişken olarak seçilmiş olup, Ünal (2004) ve Yıldırım (2011)'in yaptığı çalışmayla benzerlik göstermektedir. Çocuk gelişimi program öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıf düzeyi değişken olarak ele alınmıştır. Programda dramayı destekleyen başka dersler de olduğu için ikinci sınıf öğrencilerinin birinci sınıf öğrencilerinden sonuçlarının farklı çıkacağı düşüncesinden hareketle sınıf düzeyi değişken olarak ele alınmış olup, Yıldırım (2011)'in yapmış olduğu çalışma ile benzerlik göstermektedir.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Nicel yapıdaki bu araştırmada, Çocuk Gelişimi Program öğrencilerinin yaratıcı drama dersine ilişkin tutumlarını var olduğu şekliyle betimlemesi ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesini amaçlamıştır. Bu nedenle tarama modeli bu araştırmada araştırma modeli olarak tercih edilmiştir. Tarama modeli, herhangi bir olayı, nesneyi ya da bireyi tanımlamaya çalışan bir modeldir. Bu durumları aynen tanımlamaya çalışır, herhangi bir değiştirme ya da etkileme çabasına girmez. Araştırmada, drama dersine ilişkin tutumları var olduğu şekliyle betimlediği ve çeşitli değişkenler açısından karşılaştırmayı amaçladığı için tarama modellerinden karşılaştırma türü tercih edilmiştir (Karasar, 2011).

2.2. Evren-Örneklem

Araştırmanın evrenini 2016-2017 eğitim-öğretim yılı, bahar yarıyılında İstanbul Aydın Üniversitesi Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi Programında öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise evren içerisinden basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle seçilen 425 öğrenciden oluşmuştur. Örnekleme seçilmek için evrendeki tüm öğrencilere eşit ve birinden bağımsız şans verildiği için basit seçkisiz örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Uygulama sonrasında cevap formları incelendiğinde bazı formlar araştırma dışı bırakılmıştır. Özellikle bazı soruları kodlanmayan formlar elenmiştir. Sonuçta, 425 formdan 25 tanesi araştırma dışı bırakılmış ve 400 cevap formuna analiz uygulanmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik nitelikleri incelendiğinde; % 45,3' ü 20 yaş ve altında, %48,5'i 21 ile 25 yaş arasında, %4,7'si ise 26 ile 30 yaş arasındadır. Öğrencilerin %49,3'ü

1. Sınıf I. Öğretim ve %49,3'ü de 2. Sınıf II. Öğretimdir. Öğrencilerin %9,4'ü Anadolu Lisesi, %60,1'i meslek lisesi, %29,5'i diğer liselerden mezundur, %37,7'si 0.00-2.00 arasında genel not ortalamasına, %45,8'i 2.00-3.00 arasında genel not ortalamasına, %15'i ise 3.00-4.00 arasında genel ortalamasına sahiptir, %35,2'si drama eğitimi almış, %63,3'ü daha önceden drama eğitimi almamıştır. %42,5'i drama dersinden AA-BB arası not almıştır, %48,8'i drama dersinden CB-DC arası not almıştır, %6,9'u da drama dersinden DD-FF arası not almıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı; Adıgüzel (2006b) tarafından geliştirilmiş “Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” (YDDYTÖ) ve araştırmacılar tarafından hazırlanmış demografik bilgilere ulaşmak için “Bireyi Tanıma Formu” kullanılmıştır. Yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarını belirlemek için araştırmada kullanılan ölçek, beşli likert tipi bir tutum ölçeğidir. Ölçek tek boyutludur.

Ölçek 50 maddeden oluşmuştur. Ölçeğin 20 maddesi olumsuz, 30 maddesi ise olumlu ifadelerden oluşmuştur. Ölçek, uygulayıcıların cevaplaması için tamamen katılıyorum (5), katılıyorum (4), kısmen katılıyorum (3), katılmıyorum (2), hiç katılmıyorum (1) şeklinde sıralanmıştır. Adıgüzel tarafından yapı geçerliliği incelenmiştir. Bu inceleme için temel bileşenler analizi uygulanmış, yine Adıgüzel tarafından aracın tek faktörlü olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 50 ile en yüksek puan 250 arasında olduğu belirlenmiştir. Ölçekte aralıkların eşit olduğu varsayılmıştır. Yine araştırmacı tarafından aritmetik ortalamaların değerlendirme aralığı elde edilmiştir. Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı hesaplanarak ölçeğin güvenilirlik katsayısı testin tümü için .94 olarak bulunmuştur. Bulunan değer için yüksek olduğu söylenebilir. Ölçeğin geçerliliği için temel bileşenler analizi yöntemi ile incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda aracın tek faktörlü olduğu saptanmıştır. Aracın 11 maddesi .30'un altında faktör öz değerine sahip olması ve birden fazla faktörde yük değerine sahip olması nedenleriyle araçtan çıkarılmıştır. Başlangıçta 61 madde olan araç 50 madde olarak değiştirilmiştir. 50 maddelik ölçekte, faktör yük değerleri 0,71 ile 0,32 arasında değiştiği ve 0,66 ile 0,31 arasında madde toplam korelasyonlarının değiştiği görülmektedir.

2.4. Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesinde istatistik programından yararlanılmıştır. Yapılan analizlerin değerlendirilmesinde. 05 anlamlılık düzeyi olarak kabul edilmiştir. YDDYTÖ öğretmen adayları formu aracılığıyla elde edilen bazı değişkenler (yaş, sınıf düzeyi, öğrenim türü, lise türü, genel not ortalaması, dersten aldığı not, daha önceden drama dersi alıp almama) arasında one-way-ANOVA ve bağımsız grup t testi uygulanmıştır. Bilgisayar ortamında SPSS 19 istatistik paket programına veriler girilerek analiz yapılmıştır. Çözümlemeler bu program aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

3. Bulgular

Çalışmada öncelikle çalışma grubundaki çocuk gelişimi program öğrencilerinin yaratıcı drama dersine yönelik tutum puanları incelenmiştir. Yapılan betimsel istatistik analizi sonucunda, tüm öğrencilerin drama dersine yönelik tutumlarıyla ilgili çıkan sonuçlar Tablo 1' de sunulmuştur.

Tablo 1. Çocuk Gelişimi Program Öğrencilerine Ait Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Puanları

	Öğrenci sayısı (N)	En düşük Puan	En yüksek Puan	Aritmetik Ortalama (\bar{x})	Standart Sapma (S)
Toplam	400	99	245	201,13	25,36

Tablo 1'deki analiz sonuçlarına göre çocuk gelişimi program öğrencilerinin yaratıcı drama dersine tutum puanları yüksek olduğu bulunmuştur. Ölçekten alınan en düşük puan 99, en yüksek puanı

ise 245'tir. Ayrıca çalışmaya katılan çocuk gelişimi program ortalama puanları $\bar{x} = 201,13$ 'tür. Bu verilerden, çocuk gelişimi program öğrencilerinin yaratıcı drama dersine ilişkin olumlu tutum içerisinde oldukları anlaşılmaktadır. Ölçekte en düşük ve en yüksek puanlar 50 ile 250 arasında değişmektedir. Aralıkların eşit olduğu varsayımından hareket edilerek, aritmetik ortalamalar için puan aralığı katsayısı 0.80 olarak bulunmuştur. Puan Aralığı = (En Yüksek Değer-En Düşük Değer)/5 = 4/5=0.80. Böylece tablo 2'de verilen aritmetik ortalamaların değerlendirme aralığı elde edilmiştir.

Tablo 2. Aritmetik Ortalamaların Değerlendirme Aralığı

Puan aralığı	Dereceleme	Yorum
1.00-1.80	Kesinlikle katılmıyorum	Düşük tutum
1.81-2.60	Katılmıyorum	
2.61-3.40	Kısmen katılıyorum	
3.41-4.20	Katılıyorum	Yüksek tutum
4.21-5.00	Tamamen katılıyorum	

Çocuk gelişimi program öğrencilerinin tutum maddelerine verdikleri cevapların ortalamaları ve standart sapmaları bulunmuştur. Çocuk gelişimi program öğrencilerinin yaratıcı drama dersine yönelik tutum puanlarının ortalamalarının en düşük ($\bar{x} = 2.83$) olduğu maddenin "Yaratıcı drama dersinde insanlar doğaçlama yapmaktan çekinirler." maddesi (15. madde) olduğu tespit edilmiştir. Yaratıcı drama dersinde insanlar doğaçlama yapmaktan çekinirler maddesine ilişkin olarak katılmıyorum düzeyinde ($1.81 < \bar{x} \leq 2.60$) tutuma sahiptirler. Tutum puanı ortalamasının en yüksek olduğu madde ($\bar{x} = 4.63$) "Yaratıcı drama dersi, katılımcıların kendini ifade etme becerilerini geliştirir." (7. madde) ifadesine yönelik tutum düzeyinin tamamen katılıyorum düzeyinde ($4.21 < \bar{x} \leq 5.00$) olduğu görülmektedir. Çocuk gelişimi program öğrencilerinin tutum düzeyleri toplam 41 maddede tamamen katılıyorum, 6 madde de katılıyorum, 2 madde de kısmen katılıyorum düzeyindedir. Araştırmada çocuk gelişimi program öğrencilerinin yaratıcı drama dersine yönelik tutum puanlarının ortalaması 201,13 olarak bulunmuştur. Bu bulgular, çocuk gelişimi program öğrencilerinin genel itibarıyla yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarının tamamen katılıyorum düzeyinde ($4.21 < \bar{x} \leq 5.00$) olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın bu bölümünde örneklem grubunun "Yaratıcı Drama Dersi Tutum Ölçeği" nden aldıkları toplam puanların yaş, sınıf düzeyi, lise türü, genel not ortalaması, ders notu, öğrenim türü, daha önceden drama ile ilgili eğitim alıp almama değişkenlerine göre farklılaşmış farklılaşmadığını belirleyen sonuçlara yer verilmiştir.

Tablo 3. Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (YDDYTÖ) Toplam Puanları için Öğrenim Görülen Sınıf Düzeyi Değişkeni

Puan	Gruplar	N	\bar{X}	SS	t Testi		
					t	Sd	p
Toplam	1.Snf	200	196,28	25,83	-3,892	398	,000
	2.Snf	200	205,98	23,97			

Tablo 3' te görüldüğü gibi Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinden alınan toplam puanların Sınıf düzeyi değişkenine göre yapılan bağımsız grup t testi sonucunda toplam puanlar ile aritmetik ortalamalar arası anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($t = -4,044$; $p < ,05$). Gruplar arası farklılık incelendiğinde 2. Sınıf öğrencilerinin 1. Sınıf öğrencilerine göre tutum puanlarının yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4. Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (YDDYTÖ) Toplam Puanları için Daha Önceden Drama İle İlgili Eğitim Alıp Almama Değişkeni

Puan	Gruplar	N	\bar{x}	ss	t Testi		
					t	Sd	p
Toplam	Evt	143	206,14	23,77	2,97	398	,003
	Hyr	257	198,34	25,83			

Tablo 4'te görüldüğü gibi Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinden alınan toplam puanların drama ile ilgili daha önceden eğitim alıp almama değişkenine göre yapılan bağımsız grup t testi sonucunda grupların aldıkları toplam puanlar aritmetik ortalamalar arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ($t=2,97; p<,05$). Gruplar arası farklılığa bakıldığında drama ile ilgili daha önceden eğitim alan öğrencilerin, almayanlara öğrencilere göre tutum puanlarının daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 5. Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (YDDYTÖ) Toplam Puanları için Öğrenim Türü Değişkeni

Puan	Gruplar	N	\bar{x}	ss	t Testi		
					t	Sd	p
Toplam	I. Öğret.	200	201,15	24,44	,016	398	,987
	II. Öğret.	200	201,11	26,30			

Tablo 5'te görüldüğü gibi Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinden alınan toplam puanların drama ile ilgili öğrenim türü değişkenine göre yapılan bağımsız grup t testi sonucunda grupların aldıkları toplam puanlar aritmetik ortalamalar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($t=,016; p >,05$).

Tablo 6. Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (YDDYTÖ) Toplam Puanları için Yaş Değişkeni

f, \bar{x} ve ss Değerleri					ANOVA					
Puan	Grup	N	\bar{x}	ss	Var. K.	KT	Sd	KO	F	p
Toplam	20 ve altı	184	201,39	23,12	G. Arası	859,15	2	429,57	,667	,514
	20-25	197	201,52	27,51						
	26-30	19	194,57	23,07	Toplam	256682,71	399			
	Toplam	400	201,13	25,36						

Tablo 6'da görüldüğü gibi Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum ölçeğinden alınan toplam puanların yaş değişkenine göre yapılan ANOVA testi sonucunda grupların aldıkları toplam puanlar aritmetik ortalamalar arası anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=,667; p>,05$).

Tablo 7. Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (YDDYTÖ) Toplam Puanları için Lise Türü Değişkeni

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Toplam	An. Lisesi	40	146,60	30,14	G. Arası	256,95	2	128,47	,235	,791
	Mes. Lisesi	224	147,18	21,19	G. İçi	217368,62	397	547,5		
	Diğ.	136	145,44	24,60	Toplam	217625,57	399			
	Toplam	400	146,53	23,55						

Tablo 7’de görüldüğü gibi Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinden alınan toplam puanların lise türü değişkenine göre yapılan ANOVA testi sonucunda grupların aldıkları toplam puanlar aritmetik ortalamalar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=,235; p>,05$).

Tablo 8. Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (YDDYTÖ) Toplam Puanları için Genel Not Ortalaması Değişkeni

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Toplam	0.00-2.00	153	193,73	23,60	G.Arası	13323,13	2	6811,568	11,12	,000
	2.00-3.00	186	205,47	25,02	G.İçi	243059,57	397	612,241		
	3.00-4.00	61	206,45	26,59	Toplam	256682,71	399			
	Toplam	400	201,13	25,36						

Tablo 8’de görüldüğü gibi Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinden alınan toplam puanların genel not ortalamaları değişkenine göre yapılan ANOVA testi sonucunda grupların aldıkları toplam puanlar aritmetik ortalamalar arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=11,12; p<,05$). Daha sonra post-hoc analizlerine geçilmiştir. Bu amaçla öncelikle varyansların homojenliği denetlenmiş ve varyansların homojen olması durumunda sıklıkla kullanılan Tukey testi kullanılmıştır. Sonuçlar tablo 8’ de sunulmuştur.

Tablo 9. Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (YDDYTÖ) Toplam Puanları için Genel Not Ortalaması Değişkenine Göre Tukey Testi Sonuçları

	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
0.00-2.00	2.00-3.00	-11,74647	2,70059	,000
	3.00-4.00	-12,72699	3,74677	,002
2.00-3.00	0.00-2.00	11,74647	2,70059	,000
	3.00-4.00	-9,98052	3,65080	,961
3.00-4.00	0.00-2.00	12,72699	3,74677	,002
	2.00-3.00	,98052	3,65080	,961

Tablo 9’ da görüldüğü gibi Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinden alınan toplam puanların genel not ortalaması değişkenine göre yapılan ANOVA testi sonucunda ortaya çıkan farklılığı test etmek için yapılan Tukey testi sonucunda genel not ortalaması 0.00-2.00 arasında olanlar ile genel not ortalaması 2.00-3.00 olanlar, bu iki grup arasında genel not ortalaması 2.00-3.00 arasında olanlar lehine ($p<,05$) düzeyinde farklılıkta anlamlılık saptanmıştır. Genel not ortalaması 0.00-2.00 arasında olanlar ile genel not ortalaması 3.00-4.00 olanlar, bu iki grup

arasında genel not ortalaması 3.00-4.00 arasında olanlar lehine ($p<,05$) düzeyinde farklılık anlamlılık saptanmıştır. Diğer alt boyutlar arasında farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p>,05$). Yapılan test sonucunda genel not ortalaması 2.00-3.00 arasında olan öğrencilerin yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarının diğer gruplara oranla daha çok olumlu tutuma sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 10. Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (YDDYTÖ) Toplam Puanları için Ders Notu Değişkeni

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri			ANOVA							
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Toplam	AA-BB	174	205,41	23,50	G.Arası	7009,86	2	3504,93	5,973	,004
	CB-DC	198	198,75	26,16	G.İçi	249672,84	397	628,89		
	DD-FF	28	191,32	26,65	Toplam	256682,71	399			
	Toplam	400	201,35	25,36						

Tablo 10'da görüldüğü gibi Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinden alınan toplam puanların ders notu değişkenine göre yapılan ANOVA testi sonucunda grupların arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=5,973$; $p<,05$). Bu sonucun ardından post-hoc analizi yapılmıştır. Öncelikle varyansların homojenliği denetlenmiş ve sonucun homojen olduğuna ulaşılmıştır. Bu nedenle Tukey testi tercih edilmiştir. Bulgular tablo 11'de sunulmuştur.

Tablo 11. Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (YDDYTÖ) Toplam Puanları için Ders Notu Değişkenine Göre Tukey Testi Sonuçları

	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
AA-BB	CB-DC	6,661	2,605	,029
	DD-FF	14,098	5,106	,017
CB-DC	AA-BB	-6,661	2,605	,029
	DD-FF	7,436	5,063	,307
DD-FF	AA-BB	-14,098	5,106	,017
	CB-DC	-7,436	5,063	,307

Tablo 11' de görüldüğü gibi Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinden alınan toplam puanların ders notu değişkenine göre yapılan ANOVA testi sonucunda farklılık ortaya çıkmıştır. Ardından yapılan Tukey testi sonucunda ders notu AA-BB arasında olanlar ile CB-DC arasında olanlar, bu iki grup arasında ders notu CB-DC arasında olanlar lehine ($p<,05$) düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Ders notu AA-BB arasında olanlar ile ders notu DD-FF arasında olanlar, bu iki grup arasında ders notu DD-FF arasında olanlar lehine ($p<,05$) düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Diğer alt boyutlar arasında farklılık anlamlı bulunmamıştır ($p>,05$). Yapılan test sonucunda ders notu CB-DC arasında olan öğrencilerin yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarının diğer gruplara oranla daha çok olumlu tutuma sahip oldukları söylenebilir.

4. Tartışma ve Sonuç

Çocuk Gelişimi ön lisans ya da lisans grubunda yer alan öğrenciler ile ilgili daha önceden yaratıcı drama dersine yönelik tutumları ile ilgili çalışma saptanmamıştır. Ancak, mezun olduklarında genellikle okul öncesi öğretmeni olarak çalışmayı tercih eden bu grup öğrenci ile okul öncesi öğretmenliği okuyan öğrenciler arasında ilişki olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle literatürde

yer alan okul öncesi öğretmenliği ile ilgili yapılan çalışmalara yer verilmiştir. Inceoğlu (1993)'na göre, tutumların gözlemlenmesi doğrudan doğruya gerçekleşmez. Ancak, tutumlar sözlü ifadelerle ve davranışlarla varlıklarını gösterirler. Kısacası tutumlar davranışların göstergesidir diyebiliriz. Ancak, davranışlar başlı başına yeterlidir diyemeyiz.

Yapılan analizler sonucunda çocuk gelişimi program öğrencilerinin yaratıcı drama dersine yönelik tutumları yüksektir ve derse yönelik olumlu tutum içerisinde oldukları anlaşılmaktadır. Genellikle okul öncesi öğretmenliği alanında öğretmenlik yapacak olan çocuk gelişimi program öğrencilerinin drama dersine yönelik olumlu tutum içerisinde olmaları, bu yöntemi öğretmen olduklarında kullanacakları şeklinde yorumlanabilir. Başçı ve Gündoğdu (2011) öğretmen adayları ile yaptıkları araştırmada drama dersine ilişkin tutumları ve görüşlerini belirleme ile ilgili çalışma yürütmüştür. Araştırmanın sonucunda yaratıcı drama dersine yönelik olumlu tutuma sahip oldukları bulunmuştur. Yapılan çalışma ile paralellik gösterdiği söylenebilir.

Çocuk gelişimi program öğrencilerinin yaş durumuna göre yapılmış analiz sonucunda, tutum değerlerinin ortalamaları arasında farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Yönel (2004) okul öncesi öğretmenleri üzerinde bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırma 142 kişiye uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda Yönel (2004) yaratıcı dramaya yönelik tutumları öğretmenlerin yaşları, etkilemediğine ulaşılmıştır. Güven (2001) "Okul öncesi Eğitimde Drama Liderleri ve Anaokulu Öğretmenlerinin Drama Hakkındaki Görüşlerini" incelemiştir. Çalışmasının sonucunda yaş değişkeninin drama liderleri ve anaokulu öğretmenlerinin drama çalışmaları ile ilgili cevapları etkilemediği bulunmuştur. Bu bulgular araştırma sonuçları ile paralellik göstermektedir. Yıldırım (2011), okul öncesi öğretmen adayları üzerinde araştırma yapmıştır. Araştırma sonucunda yine yaş değişkeninin öğretmen adaylarının tutum değer ortalamalarının arasında farklılaşma olmadığına ulaşılmıştır.

Bu bulguya göre çocuk gelişimi program öğrencilerine ait yaş durumlarının bu derse yönelik tutum değer ortalamalarının arasında farklılık göstermediği söylenebilir. Çocuk gelişimi program öğrencilerinin farklı yaş gruplarında yer alsalar da derse yönelik tutum değer ortalamaları benzerlik göstermektedir. Çıkan bu sonuçta, öğrencilerin yaşlarının birbirine yakın olmasının etkili olduğu söylenebilir.

Çocuk Gelişimi Program öğrencilerinin dersten aldıkları puana göre, drama dersine yönelik tutum değerlerinin ortalamaları için yapılmış analiz sonucunda, tutum değer ortalamalarında anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Çıkan sonuç, dersten CB-DC arası not alan öğrencilerin tutum puanları daha yüksek çıkmıştır. Yıldırım (2011), okul öncesi öğretmen adayları üzerinde araştırma yapmıştır. Araştırma sonucunda yine drama dersinden aldıkları not değişkeninin öğretmen adaylarının tutum değer ortalamalarının arasında farklılaşma olduğunu bulgulanmıştır.

Gruplar arasında farklılaşmanın oluşmasında sebep olarak dersi veren öğretim elemanının, dersin içerik ve uygulamasının, dersi veren öğretim elemanın drama ile ilgili geçirmiş olduğu yaşantılarının veya öğrencinin kendisinden kaynaklandığı söylenebilir. Araştırmada drama dersinden alınan notun tutumu etkilemesi, uygulamaların yetersiz gelmesi, ders zamanının yetersiz oluşu, dersin not odaklı işlenişi, dersi eğlenceden ve ilgi çekicilikten uzaklaştırması, dersin uygulamalarının yapıldığı mekânın çalışmalar için uygun olmaması gibi nedenlerle açıklanabilir. Öğrenciler açısından düşünecek olursak, dramanın öğrencilerin ilgi alanları içerisinde olmayabilir, uygulamaya dayalı derslere katılmaktan zevk almamış olabilirler. Drama etkinlikleri grup etkinliği olarak genellikle gerçekleştirilir, eğer öğrenciler grup etkinliklerinden hoşlanmıyorsa da sonuç etkilenmiş olabilir.

Çocuk gelişimi program öğrencilerinin mezun oldukları lisenin türü değişkenine göre yapılan analiz sonucunda, gruplar arasında farklılaşmanın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Yıldırım (2011), okul öncesi öğretmen adayları üzerinde araştırma yapmıştır. Araştırma sonucunda yine drama dersinden lise türü değişkeninin öğretmen adaylarının tutum değer ortalamalarının

arasında farklılaşma olduğunu bulgulamıştır. Bu da araştırmanın sonucu ile paralellik göstermektedir.

Gürol (2002), "Okul Öncesi Eğitim Öğretmenleri ile Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Eğitimde Dramaya İlişkin Kendilerini Yeterli Bulma Düzeyleri" isimli araştırmasının sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin mezun oldukları üniversiteye göre dramaya yönelik kendilerini yeterli bulma düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Çocuk gelişimi program öğrencilerinin tutumlarının, lise türü değişkenine göre çıkan sonucun benzer doğrultuda olmasında meslek liselerinde okutulan drama dersinin işleniş şeklinin yetersizliğinden kaynaklanıyor olabilir, şeklinde yorumlanabilir. Bu nedenle, meslek liselerinde okutulan drama dersinin işlenişinde değişiklik yapılarak, öğrencilerinin dramaya karşı daha sağlıklı tutumlar geliştirmesi sağlanabilir.

Çocuk gelişimi program öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre yapılan analiz sonucunda farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır. 2. Sınıf öğrencilerinin 1. Sınıf öğrencilerine oranla yaratıcı drama dersine yönelik tutum puanları daha yüksek düzeyde çıkmıştır. Çıkan bu sonuç, 2. Sınıf öğrencilerinin program içerisinde yer alan ve drama dersini destekleyen başka derslerin yer alması nedeniyle, daha fazla yaşantı geçirmiş olduklarından kaynaklanıyor olabilir. 2. Sınıf öğrencileri ile 1. Sınıf öğrencilerinin yaratıcı drama dersini aldıkları öğretim elemanın farklı olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Araştırmada çocuk gelişimi program öğrencilerinin, drama ile ilgili daha önceden eğitim almalarının yaratıcı drama dersine ilişkin tutumlarını etkileyip etkilemediği ile ilgili yapılan analiz sonucunda farklılaşmanın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çıkan sonuç, daha önceden drama ile ilgili eğitim almış olan öğrencilerinin drama dersine yönelik tutum puanlarının daha fazla olduğu yönündedir. Gürol (2002) öğretmen ve öğretmen adayları ile bir araştırma yürütmüştür. Araştırmasının sonucunda, öğretmenlerin daha önceden drama dersi almalarının dramaya karşı ilgi düzeylerini arttırdığını saptamıştır. Yapılan çalışma ile paralellik gösterdiği söylenebilir.

Araştırmada çocuk gelişimi program öğrencilerinin, genel not ortalamalarının yaratıcı drama dersine ilişkin tutumlarını etkileyip etkilemediği ile ilgili yapılan analiz sonucunda farklılaşmanın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Gruplar arası farklılaşma sonucu, genel not ortalamaları yüksek olan öğrencilerin yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarının, orta ve düşük düzeyde olan öğrencilere göre daha fazla olduğu yönündedir. Çıkan bu sonuç doğrultusunda programda genel olarak başarılı olan öğrencilerin drama dersine yönelik tutumları daha yüksek olduğu söylenebilir. Başçı ve Gündoğdu (2011) tarafından öğretmen adayları üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Drama dersine yönelik tutumları ve görüşlerini belirleme ile ilgili çalışma sonucunda yaratıcı drama dersine yönelik genel not ortalamalarının yaratıcı drama dersine ilişkin tutumlarını etkileyip etkilemediği ile ilgili yapılan analiz sonucunda farklılaşmanın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada çocuk gelişimi program öğrencilerinin, öğrenim türlerinin yaratıcı drama dersine ilişkin tutumlarını etkileyip etkilemediği ile ilgili yapılan analiz sonucunda farklılaşmanın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Çıkan sonuç şaşırtıcı olmayıp, I. Ve II. Öğretim öğrenci sayılarının eşit olmasından, dersi veren öğretim elemanın aynı olmasından, verilen dersin içeriğinin ve işlenişinin aynı olmasından kaynaklanıyor olabilir, şeklinde yorumlanabilir.

Araştırmada elde edilen bulgular ifade edilmiştir. Bu bulgular doğrultusunda öneriler aşağıda sunulmuştur:

- Çocuk gelişimi programında okutulan drama dersinin iki yarıyıl boyunca, ders saati arttırılarak verilmelidir. Bunun yanı sıra drama dersini destekleyebilecek derslerin içerik ve işlenişinde yeni düzenlemelere yer verilerek mezun olmadan drama ile ilgili daha fazla yaşantı geçirmeleri sağlanmalıdır. Drama ile ilgili yaşantılar arttıkça derse yönelik de tutumlar artmaktadır. Yapılan çalışma sonucunda 2. Sınıf öğrencilerinin

tutumlarının daha yüksek düzeyde çıkmış olması bu öneriyi desteklediği düşünülmektedir.

- Ders, not almaya yönelik işlenmemeli, ölçme değerlendirme yöntemi olarak otantik ölçme değerlendirme araçları tercih edilmelidir. Yapılan çalışmanın sonucunda dersten yüksek not alanların daha yüksek düzeyde tutuma sahip olmaları beklenirken, sonucun ders başarısıyla ve genel not ortalamasındaki başarıyla ilişkisinin olmayışı bu dersin ölçme değerlendirme yöntemini değiştirmesi gerektiği önerilmektedir.
- Drama ile ilgili öğrencilere konferans, kongre, seminer gibi etkinlikler düzenlenmeli ve düzenlenen bilgi aktarıcı bu tür toplantıların duyurusu yapılmalıdır. Drama ile ilgili yaşantıları arttıracak ve bu durumda tutum puanlarını arttıracığından bu tür etkinliklerin daha fazla düzenlenmesi önerilmektedir.
- Meslek liselerinde verilen yaratıcı drama derslerinin de ders içeriği, işleniş ve öğretmenlerin bilgi konusunda yeterli olmaları, deneyime sahip olmaları konusunda özen gösterilmelidir. Meslek liselerinde drama dersinin okutuluyor olması nedeniyle araştırma sonucunda meslek lisesi mezunlarının daha yüksek düzeyde tutuma sahip olmaları beklenirken sonuçlar arasında farklılık çıkmamış olması liselerde okutulan drama dersine değişiklik yapılması gerektiği önerilmektedir.
- Daha farklı değişik türleri ile daha büyük gruplar üzerinde farklı üniversitelerdeki çocuk gelişimi ön lisans programında okuyan öğrencilerle çalışma yapılabilir. Lisans öğrencileriyle de çalışmalar yapıp ön lisans ile sonuçlar karşılaştırılabilir.

Kaynaklar

- Adıgüzel, Ö. (2000). Yaratıcı drama öğretmeni yetiştirmenin önemi ve gerekliliği. *Eğitim ve Yaşam Dergisi*, 5, 17-18.
- Adıgüzel, Ö. (2006a). Yaratıcı drama kavramı, bileşenleri ve aşamaları. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(1), 17-31.
- Adıgüzel, Ö. (2006b). Yaratıcı drama derslerine ilişkin tutum ölçeği geliştirilmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(2), 7-16.
- Andersen, C. (2000). Process drama and classroom inquiry. In *Symposium conducted at the third international drama in education research institute* (pp. 21-25). Columbus, OH.
- Başçı, Z. & Gündoğdu, K. (2011). Öğretmen Adaylarının Drama Dersine İlişkin Tutumları ve Görüşleri: Atatürk Üniversitesi Örneği. *İlköğretim Online*, 10 (2), 454-467.
- Fenli, A. (2010). *Sınıf öğretmeni adaylarının yaratıcı drama dersine yönelik tutumları (MAKÜ örneği)*. Yüksek lisans tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.
- Gürol, A. (2002). *Okul öncesi eğitim öğretmenleri ile okul öncesi öğretmen adaylarının eğitimde dramaya ilişkin kendilerini yeterli bulma düzeylerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Güven, G. (2001). *Okul öncesi eğitimde drama liderlerinin anaokulu öğretmenlerinin ve anne-babaların eğitimde drama çalışmaları hakkındaki görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Güven, İ. (2003). Çocukta yaratıcılık ve drama. (Ed. Ali Öztürk). *Drama öğrenme - öğretme*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları.

- İnceoğlu, M. (1993). *Tutum, algı, iletişim*. İstanbul: Versa Yayınları.
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Köksal Akyol, A. (2003). Türkiye 5. drama liderleri buluşması ve Ulusal drama semineri, okul öncesinde drama ve tiyatro. N. Aslan (Ed.). *Okul öncesi eğitimde drama ve örnek çalışmalar*. Ankara: Oluşum Tiyatrosu ve Drama Atölyesi Yayınları.
- Okvuran, A. (1995). Çağdaş insanı yaratmada yaratıcı drama eğitiminin önemi ve empatik beceri ve empatik eğilim düzeylerine etkisi. *A.Ü. EBF Dergisi*, 27 (1),185-194.
- San, İ. (1991). Eğitimde yaratıcı drama. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 23 (2), 573-582.
- Turgut, M. F. (1992). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme metodları*. Ankara: Saydam Matbaacılık.
- Tezbaşaran, A. (1996). *Likert tipi ölçek geliştirme kılavuzu*. Ankara: Türk Psikologları Derneği Yayınları.
- Ünal, E. (2004). Celal Bayar Üniversitesi Eğitim Fakültesi sınıf öğretmenliği bölümünde öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin ilköğretimde drama derslerine ilişkin tutumları. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2),1-15.
- Üstündağ, T. (2010). Drama dersinin öğretimi ve örtük programı. *1. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi'nde sunulan sözlü bildiri*, 13-15. Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi, Balıkesir.
- Yıldırım, Y. (2011). *Okul öncesi öğretmen adaylarının yaratıcı drama dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi*. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yönel, A. (2004). *Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin yaratıcı dramaya yönelik tutumlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.

Extended Summary

1. Introduction

Individuals having positive attitudes towards drama method leads them to use it more as an educational method. Thus, since the individuals' attitudes towards this method affect its usage in education and it is an effective method in the preschool period, it is thought that it is important to detect the attitude of teacher candidates towards this class. Motivated from this opinion, the main purpose of this study is to analyse the attitudes of child development students who are going to be preschool teachers towards creative drama class. For this purpose, the points child development students have received in attitude towards creative drama class were analysed to detect whether they display significant changefulness according to age, class level, high school type, cumulative GPA, class grade, whether they have taken a class related to drama previously and learning style variabilities.

It was observed that various branches were considered in the literature review; yet, the attitude towards creative drama course was not analysed according to the associate degree program and the child development field. Age was taken as a variable due to the fact that students who have participated in the research are of various ages which can change the result.

Students of the child development program are generally accepted to the associate degree program from vocational high schools through open vocation and drama course is given in vocational high schools. The result might change according to whether students take the drama course or not in the vocational high schools; thus, the state of taking the drama course and the type of high school were accepted as variables. The class level of the child development program students was considered as a variable. Since the results derived from first-year students and second-year students can be different considering that there are other courses in the program which endorse drama.

2. Method

In this quantitative research, it was aimed to describe the attitudes of child development students towards creative drama class as so and to analyse them in terms of several variabilities. Thus, survey model was used as the research model. Comparison model that is one of the types of scanning model was adopted in the research, since, it reflects the attitude towards drama course as it is and it aims to compare it according to different variables.

Students of Istanbul Aydın University Bil Vocational School who had studied in the Child Development Program in the 2016-2017 educational year are the research population. On the other hand, the sample of the research consists of 425 students who are selected by using simple random sampling method. The simple random sampling method was preferred since all of the students of the population were given equal and independent chance to be chosen. After the examination of the answering forms, some of them were eliminated, especially the ones that had not been coded completely. As a result, 25 out of 425 answering forms were eliminated and the rest 400 were analysed.

The data collection tools are "Attitude Towards Creative Drama Class Scale" developed by Adıgüzel (2006) and "Individual Identification Form" to reach demographic information developed by researchers. The scale to detect the attitudes towards creative drama class is a 5 point likert scale. The scale is one-dimensional.

The analysis was made by entering data into SPSS 19 statistical package software in the computer environment. 05 was taken as relevance level in the evaluation of analyses. One-way-ANOVA and independent group t tests were applied between some of the variabilities that have been collected via "Attitude Towards Creative Drama Class Scale" teacher candidate form.

3. Findings, Discussion and Results

As a result of this study, it was observed that the attitudes of Child Development students towards creative drama class reveal significant differences depending on the variabilities of class level, cumulative GPA, class grade and whether they have taken a drama class previously; but, there were not any significant changefulness with regards to age, learning style and high school type variabilities. Another important discovery about the study shows that the attitudes of child development program students towards creative drama class were positive.

In the consequence of analyses that were made, it can be interpreted that child development students having a positive attitude towards creative drama class can reveal that they will use this method when they become teachers.

It can be claimed that the reason the ages of the students in the child development program not revealing significant changefulness on the attitude towards this class might be because the students were of the similar ages.

As a result derived from grades students of Child Development have got from the class, it can be concluded that there was differentiation between groups and it could have resulted from the instructor who gave the course, the content and application of the course, the experience the instructor of the course has had about drama or the student herself. The grades received from the course affecting the attitudes towards the course might be due to reasons such as the practices and course time being insufficient, the course being applied in a grade oriented manner, the course being far from being interesting and enjoyable and the space in which the course was taken not being suitable for the practicing of the course. If we think from the perspective of the students, drama may not have been one of their interests or they might not have enjoyed taking an applied course. Moreover, drama activities are generally held in groups so the students not liking group activities might have affected the result as well.

The application of drama courses in vocational high schools being insufficient can be the cause of the attitudes of child development students according to high school type variability being in the similar direction.

According to the result derived from the analysis considering the class level, it can be claimed the difference might be because that second-year students have more experience than first-year students since they have taken other courses related to drama and because their instructors are different.

In accordance with the analysis on whether learning styles affect the attitude of child development students towards creative drama course, it was observed that the differentiation has not occurred. The conclusion is driven to might be because of the quantities of daytime education students and evening education students not being equal, the instructor and the content and practising of the course being the same.

The discoveries obtained in the research were stated. The suggestions in accordance to these discoveries were submitted below:

- The period of the drama course that is given the child development program should be extended and it should be given along two semesters. Also, students should be provided to have experience on drama before graduating by improving the content and functioning of the courses that endorse drama. The increase in the experience of drama improves the attitude towards the course. The fact that second-year students have higher attitudes towards drama course appears to support this suggestion.
- The central aim of the course should not be getting good grades and authentic assessment and evaluation methods should be preferred. It is suggested that assessment and evaluation methods should be changed considering that the result was not affected by

cumulative GPA and course grade, even though it was expected that students who have higher grades would have higher attitudes.

- Activities that provide information about drama such as conferences and seminars should be arranged and announced. Also, these activities should be provided often since they improve the attitude towards the course by increasing the experience.
- Additionally, the content and functioning of the creative drama course in vocational high schools should be examined and improved and the course should be taught by instructors who have sufficient knowledge and experience. It is suggested that drama course given in the vocational high schools should be modified since there were no changes in the result considering the students who have graduated from vocational high schools although it was expected that they would have higher attitudes.
- Research can be made with more different variables and larger groups with students who study child development in different universities. Also, the results of associate degree students and undergraduate students can be compared.

Araştırma makalesi: Atalar, A. D. ve Dülger Ceylan, E. (2018). Çocuk gelişimi program öğrencilerinin yaratıcı drama dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 20(1), 50-66.